

NEKOLIKO RIJEČI PREDGOVORA

Ova knjiga namijenjena je prvenstveno praksi, a osobito mladim kadrovima koji se, izborom osigurateljne struke, susreću s ovom problematikom.

Osnovna zamisao rada na ovoj knjizi temeljila se na pitanjima i izazovima prakse. Sadržaj knjige crpio sam iz praktičnog rada – iz pitanja koja su se pojavljivala u nada-sve opširnoj materiji života i rada u struci transportnog osiguranja. Konceptciju sa-držaja knjige nastojao sam svesti u okvire instruktivno- informativnog aspekta u vrlo sažetoj obradi, izbjegavajući dublju ili opsežniju teoretsku razradu. U tim okvirima date su i osobine postojeće prakse transportnog osiguranja u Jugoslaviji i kriteriji ko-jima se praksa služi da odgovori na ona pitanja koja otvara svakodnevni život, kako u domaćem, tako i u međunarodnom poslovanju.

Pri ovom radu koristio sam se i mislima koje su napisane ili izgovorene na raznim skupovima koji su obrađivali tematiku transportnog osiguranja i to prvenstveno naših poznatih znanstvenika i stručnjaka.

Razumije se, knjiga sadrži i neka moja mišljenja i stajališta. Na neke sam izričito upozorio.

Materija je podijeljena na tri dijela.

Prvi dio sadrži povijesni razvoj, zatim opću stručnu materiju kao osnovu za pri-laz struci osiguranja, te tehnologiju poslovanja od sklapanja ugovora o osiguranju do likvidacije štete.

U razradi tehnologije poslovanja predstavljalo je određenu teškoću pitanje kako obraditi tzv. domaća osiguranja. Naime, u našoj praksi transportnog osiguranja po-stoji uglavnom ujednačena praksa poslovanja na području međunarodnog transpor-tnog osiguranja. U tom području, praksa jugoslavenskih osiguravajućih organizacija, oslanja se i slijedi svjetsku praksu i to prvenstveno englesku.

*Međutim, nasuprot međunarodnom poslovanju, domaća osiguranja prilično su neujednačena. Opća razvojna situacija uvjetovala je različiti razvoj domaćeg trans-
portnog osiguranja. Svaka osiguravajuća organizacija donosi »svoja« pravila i tarife osiguranja itd. Osim toga, u praksi je vrlo izražena tendencija čestih i prečestih izmje-
na, pa i mijenjanja koncepcije osiguranja. Posljedice toga su raznovrsne. Između osta-
log tu je i činjenica da nema jedinstvene domaće prakse, a niti je doktrina u takvim okolnostima mogla to prevladati. U takvoj situaciji pokušao sam utvrditi prosjek jugo-
slavenske prakse u kojoj se odvija poslovanje osiguranja domaćeg transporta, te ga prikazati u kraćim crtama. Zbog svega toga, međunarodno transportno osiguranje dato je detaljnije nego domaće. Uostalom, teorija i praksa domaćeg osiguranja, sa-
zdana je u prvom redu na načelima međunarodnog poslovanja, pa većina tih načela služi kao polazište i za praksu domaćeg osiguranja.*

*U drugom dijelu obrađene su isprave o ugovoru o osiguranju i dokumentarni akreditiv. Obrada je izvršena u svijetlu zadnje revizije Jedinstvenih pravila za doku-
mentarne akreditive, te nove police za osiguranje robe u međunarodnom prometu.*

U ovom dijelu također je obradeno i nekoliko tema koje su se najviše ponavljale na seminarima. Kod svake od tih tema označen je autor čiji sam materijal koristio (osim kod onih tema kojih sam osobno bio autor). Materijal je prerađen i prilagođen koncepciji ove knjige.

Na žalost, u ovu knjigu nisam dospio obraditi i složiti i mnoge druge vrijedne materijale.

Treći dio knjige opremljen je kratkim opisom nekih stručnih izraza i popisom kratica engleskog poslovnog jezika, te dodatkom standardnih obrazaca sa svrhom da se olakša upoznavanje struke i upotreba knjige.

Nadam se da će knjiga ovim svojim sadržajem ispuniti svrhu kojoj je namijenjena.

Parafrazirajući izreku poznatog francuskog mislioca Michela de Montaigne-a, da ništa nije stvoreno odjednom, već da je sve postupno dograđivano i obradivano, smatram da je i ovo razdoblje dalo svoj doprinos općem i posebnom razvoju prava, ekonomike, te tehnologije i tehnike poslovanja institucije osiguranja. Posebno se želim obratiti onima koji su svojim radovima osigurali znanstvene temelje, a time i odrednice za praksu osiguranja. Mislim, da je nezaobilazan udio koji su dali akademik Vladislav Brajković, prof. dr Branko Jakaša, dr Veljko Tomašić, kao i istaknuti stručnjak našeg osiguranja Marin Kružičević.

U tom kontekstu također spominjem dr Hrvoja Kačića i dr Draga Pavića.

S poštovanjem se sjećam pok. prof. dr Ladislava Tambače neumornog pregaoca na polju pomorskog osiguranja, te pok. prof. Gavra Badovinca.

Ovom prilikom želim zahvaliti dr Dragutinu Sikiriću, odvjetniku iz Zagreba i svojedobno višegodišnjem kolegi u Zajednici osiguranja Hrvatske, na suradnji pa i formiranju mojeg pristupa nekim problemima prava.

Zahvaljujem »CROATIJI« Zajednici osiguranja imovine i osoba, Zagreb i Zajednici rizika osiguranja transporta i kredita na razumijevanju i podršci na promicanju teoretske misli, prakse i struke osiguranja kao temeljnih poticaja za rad i stvaranje, a napose Savjetu stručne biblioteke koji je prihvatio ovu knjigu u okviru svoje izdavačke djelatnosti.

Srdačno zahvaljujem recenzentima Marinu Kružičeviću i dr Dragi Paviću, lektoru prof. Sonji Lovasić i glavnom uredniku Mr Tomislavu Vidoviću na njihovom trudu pri čitanju rukopisa.

Ovom se prilikom zahvaljujem i svima koji su na bilo koji način pružili svoje vrela znanja i sugestija za sadržaj ove knjige.

Ante Franasović